

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань бюджету

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-29, 255-43-61, факс: 255-41-23

Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

*Про розгляд законопроекту
№ 6424 від 13.12.2021*

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету на засіданні від 26 січня 2022 року (протокол № 114) відповідно до статей 27 і 109 Бюджетного кодексу України та статті 93 Регламенту Верховної Ради України розглянув проект закону про внесення зміни до статті 3 Закону України «Про прожитковий мінімум» щодо вдосконалення принципів формування наборів продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг (реєстр. № 6424 від 13.12.2021), поданий народними депутатами України Чорним Д.С. та іншими, і повідомляється наступне.

Згідно із законопроектом набір продуктів харчування, набір непродовольчих товарів та набір послуг визначатимуться не пізніше 15 вересня кожного поточного року (*згідно з чинним законодавством такі набори визначаються не рідше одного разу на 5 років*).

У експертному висновку Міністерства фінансів України (*копія додається*) зазначено, що реалізація законопроекту впливатиме на видаткову частину державного бюджету і не буде забезпечена фінансовими ресурсами, проте оцінку вартісної величини впливу його положень неможливо здійснити у зв'язку з відсутністю вихідних параметрів для обрахунку та необхідних обґрунтувань розробника. Водночас, звернуто увагу на те, що Верховна Рада України 2 червня 2021 року прийняла у першому читанні законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання питань формування прожиткового мінімуму та створення передумов для його підвищення (реєстр. № 3515 від 20.05.2020), внесений народними депутатами України Третяковою Г.М. та іншими, яким змінюються підходи до визначення та застосування прожиткового мінімуму.

Всупереч вимогам частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України та частини третьої статті 91 Регламенту Верховної Ради України суб'єктами права законодавчої ініціативи до законопроекту, прийняття якого призведе до змін показників бюджету, не надано фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки) та пропозицій змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових

надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету. На невиконання вказаних вимог звернуто увагу також Міністерством фінансів України.

Варто відмітити, що згідно із положеннями статті 4 Закону України «Про прожитковий мінімум» після проведення науково-громадської експертизи сформованих набору продуктів харчування, набору непродовольчих товарів і набору послуг Кабінетом Міністрів України встановлюється прожитковий мінімум, який, в свою чергу, щороку затверджується Верховною Радою України в законі про Державний бюджет України на відповідний рік.

Запропонований законопроектом порядок перегляду та визначення набору продуктів харчування, набору непродовольчих товарів і набору послуг (до 15 вересня відповідного року) для подальшого встановлення прожиткового мінімуму не узгоджується із вимогами щодо порядку та термінів складання Бюджетної декларації та проекту Державного бюджету України на відповідний рік, які визначені у главі 6 Бюджетного кодексу України, про що також відмічає Міністерство фінансів України у експертному висновку до цього законопроекту.

Згідно із Законом України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» прожитковий мінімум є базовим державним соціальним стандартом (стаття 6), який встановлюється з метою визначення механізму реалізації соціальних прав та державних соціальних гарантій громадян, встановлених Конституцією України, а також визначення та обґрунтування розмірів видатків, зокрема державного бюджету (стаття 2).

При цьому звертаємо увагу, що відповідно до статті 95 Конституції України та статті 7 Бюджетного кодексу України бюджетна система ґрунтується на принципі збалансованості, згідно якого повноваження на здійснення витрат бюджету мають відповідати обсягу надходжень бюджету на відповідний бюджетний період.

Отже, встановлення розмірів прожиткового мінімуму, на основі яких визначаються основні державні соціальні гарантії, без урахування фінансових можливостей держави призведе до розбалансованості бюджетів усіх рівнів, до виникнення значної заборгованості із виплати заробітної плати, пенсій, державних допомог тощо, і, як наслідок, до соціальної напруги у суспільстві.

Відповідно до вимог частини третьої статті 27 Бюджетного кодексу України, закони України або їх окремі положення, які впливають на показники бюджету (зменшують надходження бюджету та/або збільшують витрати бюджету) і приймаються не пізніше 15 липня року, що передує плановому, вводяться в дію не раніше початку планового бюджетного періоду, якщо ж ці Закони України або їх окремі положення приймаються після 15 липня року, що передує плановому – вводяться в дію не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим.

За підсумками розгляду Комітет прийняв рішення, що проект закону про внесення зміни до статті 3 Закону України «Про прожитковий мінімум» щодо вдосконалення принципів формування наборів продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг (реєстр. № 6424 від 13.12.2021), поданий народними депутатами України Чорним Д.С. та іншими:

має вплив на показники бюджету (збільшуючи витрати державного та місцевих бюджетів, а також фондів загальнообов'язкового державного соціального та пенсійного страхування). У разі прийняття відповідного закону

до 15 липня 2022 року він має вводитися в дію не раніше 1 січня 2023 року, а після 15 липня 2022 року – не раніше 1 січня 2024 року (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону);

рекомендувати Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів при опрацюванні законопроекту узгодити його положення із вимогами статті 95 Конституції України і вимогами статті 7 та глави 6 Бюджетного кодексу України із урахуванням висновків Комітету з питань бюджету та Міністерства фінансів України до цього законопроекту.

Додаток: на 2 арк.

Голова Комітету

Ю.Ю. Арістов

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Арістов Юрій Юрійович

Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000D6452E0032508F00

Дійсний до: 28.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-13/9-2022/26654 від 31.01.2022

819833